

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**Інженерно-технічні заходи цивільного захисту.
РОЗРОБЛЯННЯ РОЗДІЛУ У СКЛАДІ ПРОЕКТНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ БУДІВНИЦТВА**

Основні положення

ДСТУ Б А.2.2-7:201х

(Проект, перша редакція)

Київ
ДП «УкрНДНЦ»
201_

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Український науково-дослідний інститут цивільного захисту (Технічний комітет стандартизації «Страховий фонд документації ТК-40»)

РОЗРОБНИКИ: **В. Ігуменцев, Н. Корепанова, В. Могильниченко** (науковий керівник), **О. Лещенко, В. Фесенко**

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» від " ____ " _____ 201__ р. № _____

3 Цей стандарт відноситься до комплексу А.2.2 «Проектування» згідно з ДБН А.1.1-1 «Система стандартизації та нормування в будівництві. Основні положення»

4 НА ЗАМІНУ ДСТУ Б А.2.2-7:2010.

Право власності на цей національний стандарт належить державі.

Заборонено повністю чи частково видавати, відтворювати, задля розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання цей національний стандарт або його частини на будь-яких носіях інформації без дозволу ДП «УкрНДНЦ» чи уповноваженої ним особи

ДП «УкрНДНЦ», 201_

ЗМІСТ

1	Сфера застосування	С. 1
2	Нормативні посилання.....	1
3	Терміни та визначення понять.....	4
4	Позначки та скорочення.....	5
5	Загальні положення.....	6
	5.1 Розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об'єктів.....	6
	5.2 Склад розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об'єктів будівництва.....	7
6	Вихідні дані та вимоги на розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об'єктів будівництва.....	8
7	Проектні рішення у сфері цивільного захисту	9
8	Проектні рішення щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій.....	12
	8.1 Загальні положення.....	12
	8.2 Проектні рішення щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій у разі ймовірних аварій на об'єкті будівництва	12
	8.3 Проектні рішення щодо мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій, які можуть виникнути в результаті аварій на розташованих поблизу об'єктах підвищеної небезпеки (потенційно небезпечних об'єктах), та унаслідок аварій на транспорті.....	15
	8.4 Проектні рішення щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, джерелами яких небезпечні природні процеси.....	16
	Додаток А	
	Форма та склад вихідних даних і вимог на розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об'єктів будівництва.....	18
	Додаток Б	
	Форма завдання на розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об'єкта будівництва	20
	Додаток В	
	Перелік додаткових рішень щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та забезпечення сталого функціонування на об'єктах, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту.....	23
	Додаток Г Бібліографія.....	29

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ. РОЗРОБЛЯННЯ РОЗДІЛУ У СКЛАДІ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ БУДІВНИЦТВА Основні положення

ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКИЕ МЕРОПРИЯТИЯ ГРАЖДАНСКОЙ ЗАЩИТЫ. РАЗРАБОТКА РАЗДЕЛА В СОСТАВЕ ПРОЕКТНОЙ ДОКУМЕНТАЦИИ ОБЪЕКТОВ СТРОИТЕЛЬСТВА Основные положения

ENGINEERING AND TECHNICAL MEASURES OF CIVIL PROTECTION. DEVELOPMENT SECTION AS A PART OF PROJECT OF CONSTRUCTION Documentation of the for objects

---

Чинний від _____

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт установлює вимоги до складу та змісту розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об'єктів будівництва під час нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту та технічного переоснащення.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні акти та нормативні документи:

ДБН А.2.2-1-2003 Проектування. Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд

ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво

ДСТУ Б А.2.2-7:201x

ДБН Б.1.1-5-2007 Система містобудівної документації. Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації. (Перша та друга частини)

ДБН В.1.1-3-97 Захист від небезпечних геологічних процесів. Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів та обвалів. Основні положення

ДБН В.1.1-5-2000 Захист від небезпечних геологічних процесів. Будинки та споруди на підроблюваних територіях і просідаючих ґрунтах

ДБН В.1.1-7-2002 Пожежна безпека об'єктів будівництва

ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво у сейсмічних районах України

ДБН В.1.1-25-2009 Захист від небезпечних геологічних процесів, шкідливих експлуатаційних впливів, від пожежі. Інженерний захист територій та споруд від підтоплення та затоплення

ДБН В.1.2-4:2006 Система надійності та безпеки у будівництві. Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)

ДБН В.1.2-14-2009 Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ

ДБН В.2.2-5-97 Будинки і споруди. Захисні споруди цивільної оборони

ДБН В.2.4-3-2010 Гідротехнічні, енергетичні та меліоративні системи і споруди, підземні гірничі виробки

ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту

ДБН В.2.5-76:2014 Автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення

ДБН 360-92** Містобудування. Планування та забудова міських і сільських поселень

ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять

ДСТУ 3891:2013 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять

ДСТУ 4933:2008 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Техногенні надзвичайні ситуації. Терміни та визначення основних понять

ДСТУ 4934:2008 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Джерела фізичного походження природних надзвичайних ситуацій. Номенклатура та показники впливів уражальних чинників

ДСТУ 7097:2009 Безпека у надзвичайних ситуаціях. Джерела техногенних надзвичайних ситуацій. Класифікація й номенклатура параметрів уражальних чинників

ДСТУ Б А.2.4-4:2009 Система проектної документації для будівництва. Основні вимоги до проектної та робочої документації

ДСТУ Б В.2.5-38:2008 Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд (INЕС 62305:2000 NEQ)

ДСТУ-Н Б Б.1.1-19:2013 Настанова з виконання розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації на мирний час

ДСТУ-Н Б Б.1.1-20:2013 Настанова з виконання розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації на особливий період

ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва

ДСТУ-Н Б ХХХ:201Х¹ Настанова щодо пристосування об'єктів побутового, спортивного фізкультурно-оздоровчого призначення для санітарного оброблення людей, спеціального оброблення одягу, засобів індивідуального захисту, техніки та обладнання

СНиП 2.01.53-84 (дск) Световая маскировка населенных пунктов и объектов народного хозяйства (Світлове маскування населених пунктів і об'єктів народного господарства).

---

¹ На розгляді

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни, вжиті у цьому стандарті, та визначення позначених ними понять.

3.1 надзвичайна ситуація, небезпечна подія, запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, інженерно-технічні заходи цивільного захисту, захисні споруди цивільного захисту, споруда подвійного призначення – [1]

3.2 суб'єкт господарювання – [2]

3.3 потенційно небезпечний об'єкт, об'єкт підвищеної небезпеки особливий період – [3]

3.4 особливий період – [4]

3.5 будівництво, об'єкт будівництва, завдання на проектування, замовник будівництва, капітальний ремонт, містобудівна документація, нове будівництво, проектна документація, реконструкція, технічне переоснащення – ДБН А.2.2-3

3.6 продукти згоряння, (займиста речовина) (займистий матеріал), (горюча речовина) (горючий матеріал) – ДСТУ 2272

3.7 джерело надзвичайної ситуації, уражальний чинник джерела надзвичайної ситуації, уражальна дія джерела надзвичайної ситуації, зона можливого ураження – ДСТУ 3891

3.8 зона ймовірної техногенної надзвичайної ситуації, зона радіоактивного забруднення, зона хімічного забруднення, небезпечна біологічна речовина [препарат], вибухонебезпечна [речовина] [матеріал] – ДСТУ 4933.

3.9 найбільша працююча зміна – ДБН В.2.2-5

3.10 розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об'єктів

Складова проектної документації, що визначає комплекс інженерно-технічних рішень, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайної ситуації, забезпечення захисту населення і територій від них та небезпеки, що може виникнути під час воєнних (бойових) дій або внаслідок таких дій, а також

створення умов для забезпечення сталого функціонування суб'єктів господарювання і територій

3.11 стале функціонування об'єкта

Здатність об'єкта в умовах надзвичайних ситуацій у мирний час, в умовах надзвичайного стану та в особливий період використовуватись для випуску якісної продукції та надавання послуг в запланованому обсязі відповідно до визначеної номенклатури, а у разі дії уражального чинника джерела надзвичайної ситуації – у мінімально короткі строки відновити свою роботу

3.12 хімічно небезпечний об'єкт [ХНО]

Об'єкт (підприємство), на якому виробляють, переробляють, зберігають, транспортують, завантажують або розвантажують, використовують у виробництві, розміщують або складують (постійно або тимчасово), знищують небезпечні хімічні речовини

3.13 небезпечна хімічна речовина [НХР]

Токсична хімічна сполука, безпосередня та опосередкована дія якої може спричинити загибель, гостре або хронічне захворювання або отруєння людей та/чи завдати шкоди довкіллю

3.14 клас наслідків (відповідальності) об'єктів будівництва

Рівень можливих матеріальних збитків та/або соціальних втрат, пов'язаних із припиненням експлуатації або із втратою цілісності об'єкта

Примітка. Клас наслідків визначають відповідно до вимог ДБН В.1.2-14, ДСТУ-Н Б В.1.2-16

4 ПОЗНАКИ ТА СКОРОЧЕННЯ

ІТЗ ЦЗ – інженерно-технічні заходи цивільного захисту

ТЕО – техніко економічне обґрунтування

ХНО – хімічно небезпечний об'єкт

НХР – небезпечна хімічна речовина

ЗПУ – запасний пункт управління

НС – надзвичайна ситуація

ОПН – об’єкт підвищеної небезпеки

ПНО – потенційно небезпечний об’єкт

ПЛАС – план ліквідації аварійних ситуацій

АЕС – атомна електростанція

СРВНСО – автоматизована система раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення

5 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

5.1 Розроблення розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об’єктів будівництва

5.1.1 Наявність розділу ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації об’єктів будівництва передбачено у ДБН А.2.2-3. У розділі викладають ІТЗ ЦЗ згідно з вимогами ДБН В.1.2-4 на об’єкти визначені в [5].

5.1.2 Завдання на розроблення розділу ІТЗ ЦЗ рекомендовано складати за формою наведеною у додатку Б цього стандарту.

5.2 Склад розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту у складі проектної документації об’єктів будівництва

5.2.1 Склад розділу ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації об’єкта будівництва на стадії «Проект» залежить від категорії складності об’єкта будівництва, визначеної згідно з ДБН В.1.2-14, ДСТУ-Н Б В.1.2-16 та виду будівництва.

5.2.2 Розділ ІТЗ ЦЗ містить текстові та графічні матеріали відповідно до ДСТУ Б А.2.4-4.

Текстові матеріали включають:

а) титульний аркуш;

б) зміст;

в) склад проекту;

г) основний текст документа, який включає короткі загальні відомості про об’єкт, ділянку будівництва, сусідні об’єкти з погляду можливості виникнення НС

і потенційної небезпеки, їх оборонного та економічного значення, розміщення персоналу, найбільшої працюючої зміни та населення;

д) інформацію про весь комплекс прийнятих проектних (технічних та організаційних) рішень щодо ІТЗ ЦЗ, які забезпечують зниження негативної дії джерел НС на території, будівлі, споруди, та їх стале функціонування, захист працівників та населення, яке потрапляє у зону можливого ураження від об'єктів будівництва та залежно від економічного та оборонного значення об'єкта будівництва, а також його потенційної небезпеки розділено на дві групи:

1) проектні рішення у сфері цивільного захисту, які розробляються з урахуванням розміщення виробничих сил і розселення населення, віднесення населених пунктів та суб'єктів господарювання до груп (категорій) з цивільного захисту, вимог ДБН В.1.2-4 щодо зон можливих небезпек, необхідності створення містобудівних умов для забезпечення сталого функціонування цих об'єктів в умовах НС та в особливий період;

2) проектні рішення щодо запобігання НС техногенного та природного характеру, які розробляють з урахуванням потенційної небезпеки на об'єкті будівництва, який проектується, а також на, розташованих у радіусі 120 км об'єктах згідно з ДБН В.1.2-4, та результатів інженерних вишукувань, оцінки природних умов і навколишнього середовища.

е) вихідні дані та вимоги на розроблення ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації об'єкта згідно з пунктом 2 додатку А ДБН 2.2-3.

У пояснювальній записці проектної документації об'єкта наводять основні відомості щодо ІТЗ ЦЗ. У проектних рішеннях, які викладено в інших розділах проекту та містять інформацію щодо ІТЗ ЦЗ, наводять тільки відомості та загальні описи цих рішень із посиланням на розділ ІТЗ ЦЗ проекту, у якому є необхідна інформація.

5.2.3 Графічні матеріали розділу ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації об'єктів будівництва включають:

– генеральний план об'єкта будівництва з експлікацією будівель та споруд і визначенням поверховості;

– ситуаційні плани із позначенням об'єкта, що проектується, захисних споруд цивільного захисту (у разі наявності), з наведенням відстані до об'єкта будівництва та розташованих поблизу об'єктів, населених пунктів, транспортних комунікацій, що потрапляють у зону ураження у разі аварії на цьому об'єкті, а також меж зон ймовірної небезпеки та зон НС, визначених у проектних рішеннях із зазначенням чисельності людей у цих зонах;

– інші креслення (плани і розрізи будівель та споруд, плани, профілі трас, принципіві схеми технологічних процесів, схеми інженерних мереж і систем), що містять інформацію стосовно проектних рішень розділу ІТЗ ЦЗ.

Масштаби креслень, що включають до графічної частини розділу ІТЗ ЦЗ вибирають у кожному конкретному випадку, забезпечуючи повноту відображення інформації.

Текстові та графічні матеріали розділу ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації об'єктів будівництва оформляють згідно з ДСТУ Б А.2.4-4.

6 ВИХІДНІ ДАНІ ТА ВИМОГИ НА РОЗРОБЛЕННЯ РОЗДІЛУ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ У СКЛАДІ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ БУДІВНИЦТВА

6.1 Вихідні дані та вимоги на розроблення розділу ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації об'єктів будівництва входять до складу інших вихідних даних згідно з пунктом 2 додатку А ДБН А.2.2-3.

6.2 Вихідні дані та вимоги на розроблення розділу ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації об'єкта будівництва надаються замовником з урахуванням вимог [1]. Склад вихідних даних викладено у додатку А цього стандарту.

7 ПРОЕКТНІ РІШЕННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

7.1 Проектні рішення щодо ІТЗ ЦЗ у сфері цивільного захисту повинні передбачити реалізацію заходів, передбачених в ДБН В.1.2-4 та ДБН Б.1.1-5.

7.1.1 Для всіх об'єктів будівництва, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог ІТЗ ЦЗ включають такі заходи:

- визначення меж зон можливого ураження, згідно з ДБН В.1.2-4;
- обґрунтування віддалення об'єкта від суб'єктів господарювання, віднесених до категорій з цивільного захисту та міст, віднесених до відповідних груп з цивільного захисту;
- дані про вогнестійкість будинків і споруд, що проектуються, відповідно до вимог ДБН В.1.1-7;
- обґрунтування умов функціонування об'єкта в особливий період;
- обґрунтування чисельності найбільшої працюючої зміни, чергового і обслуговуючого персоналу підприємств, що забезпечують життєдіяльність населених пунктів, віднесених до груп з цивільного захисту, та об'єктів, віднесених до категорій з цивільного захисту [6];
- проектні рішення щодо влаштування СРВНСО населення, яке проживає у зонах можливого ураження, та персоналу цього об'єкта згідно з ДБН В.2.5-76;
- проектні рішення стосовно безаварійної зупинки технологічних процесів;
- проектні рішення щодо підвищення надійності електропостачання об'єктів та технологічного устаткування, що не підлягають відключенню від електропостачання;
- проектні рішення щодо підвищення сталої роботи джерел водопостачання та захисту їх від радіоактивних і небезпечних хімічних речовин;
- проектні рішення щодо світломаскувальних заходів та інших заходів стосовно маскування об'єкта відповідно до завдання на проектування та ДБН В.1.2-4;
- проектні рішення щодо організації та проведення евакуаційних заходів, залучення технічних засобів евакуації [7].

7.1.2 До розділу ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації об'єктів, на території яких передбачається будівництво захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення, захисних споруд на ЗПУ, додатково включають:

а) обґрунтування кількості працівників, які підлягають укриттю в сховищах, та захисних спорудах на ЗПУ, виходячи із чисельності:

1) працівників найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до відповідних категорій цивільного захисту та розташованих у зонах можливих значних (сильних) руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність в особливий період;

2) персоналу АЕС, інших ядерних установок і працівників суб'єктів господарювання, які забезпечують функціонування таких станцій (установок);

3) працівників найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання, віднесених до категорій особливої важливості цивільного захисту;

4) хворих, медичного та обслуговуючого персоналу закладів охорони здоров'я, які не підлягають евакуації або не можуть бути евакуйовані у безпечне місце;

б) обґрунтування кількості працівників та населення, яке підлягає укриттю у протирадіаційних укриттях та захисних спорудах на ЗПУ, виходячи із чисельності:

1) працівників суб'єктів господарювання, віднесених до першої та другої категорій цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних (сильних) руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність у воєнний час;

2) працівників суб'єктів господарювання, розташованих у зонах можливих слабких руйнувань (руйнувань), небезпечного і можливого значного (сильного) радіоактивного забруднення навколо АЕС;

3) населення міст, не віднесених до груп цивільного захисту, та інших населених пунктів, а також населення, евакуйованого з населених пунктів, віднесених до груп цивільного захисту і зон можливих значних руйнувань;

4) хворих, медичного та обслуговуючого персоналу закладів охорони здоров'я, розташованих за межами зон можливих значних руйнувань міст, віднесених до груп цивільного захисту, і суб'єктів господарювання, віднесених до категорій цивільного захисту, а також закладів охорони здоров'я, які продовжують свою діяльність у воєнний час;

в) обґрунтування кількості та місць розміщення захисних споруд або споруд подвійного призначення;

г) обґрунтування вибору захисних споруд, у яких передбачається розміщення пункту управління об'єкта;

д) обґрунтування класу (групи) захисних споруд, коефіцієнта захисту, кількості чоловіків та жінок, які переховуються, режимів вентиляції, призначення приміщень у мирний час згідно з додатковими вимогами 1.7 додатка 1 ДБН В.2.2-5, техніко-економічні показники проекту згідно з 1.9 ДБН В.2.2-5;

ж) обґрунтування вимог до захисних властивостей споруд подвійного призначення;

к) обґрунтування термінів переведення захисних споруд у готовність до використання за призначенням;

л) обґрунтування можливості використання захисних споруд у мирний час для господарських, культурних та побутових потреб.

Проектну документацію на кожну захисну споруду, споруду подвійного призначення, захисну споруду на ЗПУ розробляють відповідно до вимог ДБН В.2.2-5 та ДБН В.1.2-4.

Для об'єктів будівництва, до яких згідно з ДБН В.1.2-4 висуваються особливі вимоги у розділі ІТЗ ЦЗ, додатково включають проекти технічних рішень згідно з переліком додаткових рішень щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та забезпечення сталого функціонування об'єктів що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог ІТЗ ЦЗ, наведеним у додатку В.

8 ПРОЕКТНІ РІШЕННЯ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

8.1 Загальні положення

Проектні рішення стосовно запобігання НС на об'єкті будівництва, з урахуванням потенційної небезпеки, передбачають:

- запобігання виникненню НС, у разі ймовірних аварій на об'єкті будівництва;
- мінімізацію наслідків НС, які можуть виникнути у разі ймовірних аварій на розташованих у радіусі 120 км згідно з ДБН В.1.2-4, ОПН (ПНО), та унаслідок аварій на транспорті;
- запобігання виникненню НС, джерелами яких є небезпечні природні процеси.

Проектні рішення мають відповідати стадії проектування.

Для проектів будівництва об'єктів, які на підставі [3] віднесено до ОПН, проектні рішення розділу ІТЗ ЦЗ розробляють разом із матеріалами декларації безпеки об'єкта. Також до розділу ІТЗ ЦЗ у складі проектної документації ОПН (ПНО) рекомендується включати результати оцінки рівня ризику аварій [8].

8.2 Проектні рішення щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, у разі ймовірних аварій на об'єкті будівництва

8.2.1 До проектних рішень ІТЗ ЦЗ щодо запобігання виникненню НС, у разі ймовірних аварій на об'єкті будівництва включають:

- перелік особливо небезпечних виробництв і ділянок із наданням характеристики небезпечних речовин та їх кількості для кожного виробництва і ділянки;
- визначення зони можливого ураження у разі виникнення аварій;
- обґрунтування чисельності та місць розміщення працівників об'єкта будівництва, інших суб'єктів господарювання, віднесених до категорій з цивільного захисту, що можуть потрапити до зони можливого ураження у разі виникнення аварій на об'єкті будівництва;

- обґрунтування чисельності та місць розміщення населення на прилеглий території, що може потрапити до зони можливого ураження у разі виникнення аварій на об'єкті будівництва;

- проектні рішення щодо виключення можливості розгерметизації технологічного устаткування та запобігання аварій з викиданням (загрозою викидання) небезпечних хімічних, біологічних речовин, радіоактивних речовин, вибухонебезпечних речовин і матеріалів, займистих та горючих речовин і матеріалів;

- відомості про викиди і скиди небезпечних речовин у разі виникнення аварій на об'єкті будівництва, з посиланням на матеріали розділу «Оцінка впливів на навколишнє середовище» згідно з ДБН А.2.2-1;

- відомості, що стосуються характеристики проектної радіаційно-дозиметричної та хімічної обстановки в приміщеннях об'єкта будівництва та навколишньому середовищі;

- відомості про наслідки аварій для персоналу і населення (для об'єктів з радіаційно-ядерними технологіями – дози потенційного опромінення, з посиланням на матеріали розділу «Оцінка впливів на навколишнє середовище» згідно з ДБН А.2.2-1, звіт з аналізу безпеки, звіт про відповідність санітарному законодавству);

- обґрунтування проекту системи дозиметричного контролю, включаючи програму дозиметричного контролю та елементи системи, які спрямовано на запобігання потенційного опромінення персоналу, хімічного контролю;

- проектні рішення, які спрямовані на запобігання розвитку аварій і локалізацію джерела забруднення у разі викидання (вилиття) (загрозою викидання) небезпечних хімічних, біологічних речовин, радіоактивних речовин, вибухонебезпечних речовин і матеріалів, займистих та горючих речовин і матеріалів;

- проектні рішення щодо забезпечення вибухо - та пожежобезпеки;

- відомості про наявність і характеристики систем автоматичного управління, блокування, сигналізації, а також безаварійного зупинення технологічного процесу;

- проектні рішення щодо забезпечення сталого функціонування пунктів та систем управління виробничим процесом, безпеки персоналу та управління процесом у разі виникнення аварії;

- відомості про наявність, місця розміщення та характеристики основних резервних джерел електро-, тепло-, газо- і водопостачання, а також систем зв'язку;

- відомості, у разі особливого періоду, щодо зменшення запасів небезпечних речовин ОПН (ПНО), які використовувались при повному технологічному циклі об'єкта;

- відомості про потребу та розміщення матеріальних резервів для робіт з ліквідування наслідків аварій на об'єкті, що проектується:

- проектні рішення щодо запобігання сторонньому втручання у діяльність об'єкта (системи фізичного захисту та охорони об'єкта);

- проектні рішення щодо обладнання об'єкта будівництва СРВНСО відповідно до вимог ДБН В.2.5-76;

- проектні рішення щодо забезпечення евакуації людей із території об'єкта [7];

- необхідність проведення ідентифікації ОПН [8], ПНО [9], розроблення декларації безпеки ОПН [8] та розроблення ПЛАС відповідно до [3];

- проектні рішення щодо забезпечення безперешкодного введення і пересування на об'єкті, який проектується, сил і засобів цивільного захисту для робіт з ліквідування наслідків аварій.

8.3 Проектні рішення щодо мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій, у разі ймовірних аварій на розташованих поблизу об'єктах підвищеної небезпеки (потенційно небезпечних об'єктах) та унаслідок аварій на транспорті

8.3.1 В проектних рішеннях включають:

а) перелік ОПН (ПНО) та транспортних комунікацій, аварії на яких можуть стати причиною виникнення НС на об'єкті, який проектується;

б) визначення зони можливого ураження в результаті аварій на розташованих поблизу ОПН (ПНО) згідно з ДБН В.1.2-4 та унаслідок аварій на транспорті, з посиланням на джерело інформації або методику розрахунків, які було використано;

в) відомості про чисельність і місця розміщення персоналу об'єкта, що проектується, який може потрапити у зону можливого ураження у разі виникнення аварії на розташованих поблизу ОПН (ПНО) та унаслідок аварій на транспорті;

г) відомості про викиди і скиди небезпечних речовин у разі виникнення аварій;

д) проектні рішення щодо захисту людей, технологічного устаткування, будинків та споруд від повітряної ударної хвилі, продуктів згоряння, радіоактивного та хімічного забруднення, викиду шкідливих (забруднювальних) і радіоактивних речовин, катастрофічного затоплення:

1) інформація, що стосується характеристики проектної радіаційно-дозиметричної та хімічної обстановки;

2) обґрунтування проекту системи дозиметричного контролю та тих елементів системи, які спрямовано на запобігання потенційного опромінення персоналу, хімічного контролю;

3) відомості про наявність і характеристики систем безаварійної зупинки технологічного процесу в разі виникнення НС, джерелами яких є аварії на розташованих поблизу ОПН, ПНО;

4) проектні рішення щодо забезпечення сталого функціонування пунктів і систем управління виробничим процесом, які забезпечують протиаварійну безпеку персоналу і можливість управління під час НС;

5) відомості про наявність, місця розміщення та характеристики основних (резервних) джерел електро-, тепло-, газо- і водопостачання, а також систем зв'язку;

6) відомості щодо потреби і розміщення матеріальних резервів необхідних для захисту населення та робіт з ліквідування НС на об'єкті, що проектується;

7) щодо СРВНСО;

8) щодо забезпечення евакуації персоналу та населення із території об'єкта;

9) щодо забезпечення введення на об'єкті сил і засобів для робіт з ліквідування наслідків аварій;

ж) відомості щодо забезпечення безпечної експлуатації об'єктів (територій), розташованих поблизу, які внаслідок будівництва можуть потрапити у зону впливу небезпечних чинників діяльності об'єкту, або у разі виникнення НС на об'єкті.

8.4 Проектні рішення щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій, джерелами яких є небезпечні природні процеси

8.4.1 До проектних рішень ІТЗ ЦЗ стосовно запобігання виникненню НС, джерелами яких є небезпечні природні процеси, включають:

а) відомості про природно-кліматичні умови у районі розташування об'єкта будівництва;

б) визначення частоти та інтенсивності проявів небезпечних природних процесів (явищ), а також критерій їх безпеки;

в) перелік заходів щодо інженерного захисту території об'єкта (будинків, споруд і устаткування) від дії небезпечних геологічних процесів відповідно до вимог ДБН В.1.1-12, ДБН В.1.1-3, ДБН В.1.1-5, ДБН 360**, затоплень і

підтоплень відповідно до ДБН В.1.1-25, екстремальних вітрових і снігових навантажень, обледеніння, природних пожеж, якщо буде потреба;

г) заходи щодо захисту від блискавки згідно з ДСТУ Б В.2.5-38;

д) дані об'єктових систем моніторингу метеорологічних, геологічних та гідрологічних небезпечних природних явищ та процесів;

ж) опис і характеристики систем оповіщення про НС природного характеру;

к) відомості про наявність та характеристику систем безаварійної зупинки технологічного процесу в разі виникнення НС, джерелами яких є небезпечні природні процеси;

л) проектні рішення щодо забезпечення сталого функціонування пунктів і систем управління виробничим процесом, які забезпечують протиаварійну безпеку персоналу, і можливість управління під час НС;

м) відомості про наявність, місця розміщення і характеристики основних (резервних) джерел електро-, тепло-, газо- і водопостачання, а також систем зв'язку;

н) відомості щодо потреби і розміщення матеріальних резервів необхідних для захисту населення та робіт з ліквідування НС на об'єкті, що проектується;

п) проектні рішення щодо забезпечення евакуації персоналу та населення із території об'єкта;

р) проектні рішення щодо забезпечення введення на об'єкті сил і засобів для робіт з ліквідування наслідків аварій.

Примітка. Проектні рішення, які наведено у підпунктах к-р підрозділу 8.4, розробляють, якщо їх не наведено раніше, або вони відрізняються.

ДОДАТОК А
(довідковий)

**ФОРМА ТА СКЛАД ВИХІДНИХ ДАНИХ І ВИМОГ НА
РОЗРОБЛЕННЯ РОЗДІЛУ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ У СКЛАДІ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ
ОБ'ЄКТА БУДІВНИЦТВА**

1. Місце розташування об'єкта будівництва:

- назва населеного пункту;
- адреса об'єкта;
- ситуаційний план.

2. Терміни будівництва – черговість будівництва та пускові комплекси.

3. Основні технологічні характеристики об'єкта будівництва:

- призначення об'єкта;
- найменування продукції, що буде випускатись, обсяг продукції (робіт, послуг) на рік (на добу);
- техніко-економічні показники об'єкта згідно з додатком Л ДБН А.2.2-3, характер енергоспоживання, власні енергетичні запаси, наявні потенційно небезпечні та шкідливі технологічні установки, процеси, матеріали та викиди.

4. Клас наслідків (відповідальності) будівництва – відповідно до ДБН В.1.2-14 та розділу 4 (4.16), розділу 6 ДСТУ-Н Б В.1.2-16.

5. Категорія складності об'єкта будівництва відповідно до класу наслідків – згідно з додатком А ДСТУ-Н Б В.1.2-16.

6. Чисельність працюючих:

- найбільша працююча зміна;
- чисельність чергового та обслуговуючого персоналу, який забезпечує життєдіяльність об'єкта.

7. Наявність захисних споруд цивільного захисту, споруд подвійного призначення:

- основні характеристики відповідно до вимог ДБН В.2.2-5, ДБН В.1.2-4, ДБН Б.1.1-5, ДСТУ-Н Б Б.1.1-19, ДСТУ-Н Б Б.1.1-20;

– напрям використання споруд у мирний час (для об'єктів, що реконструюються чи переоснащуються);

– пропозиції щодо напрямку використання у мирний час захисних споруд, що проектуються.

8. Відомості про природно-кліматичні умови у районі розташування об'єкта будівництва, сейсмічність, ґрунти, топографічні характеристики місцевості:

– небезпечні геологічні, гідрологічні, метеорологічні природні явища та процеси, для запобігання яких слід проводити заходи щодо інженерного захисту території, будівель та споруд.

9. Дані про ймовірність виникнення на об'єкті будівництва аварійних ситуацій, урахуваючи технологію виробництва, умови експлуатації та рівень технічного обслуговування агрегатів та комунікацій із зазначенням параметрів джерел небезпеки.

10. Матеріали:

- ідентифікації ОПН відповідно [8], ПНО [9],
- розроблення декларації безпеки ОПН [8];
- необхідності розроблення ПЛАС на підставі [3].

11. Інша інформація

а) копії:

1) генерального плану об'єкта будівництва з експлікацією будівель та споруд, з визначенням поверховості;

2) ситуаційних планів із позначенням об'єкта, що проектується, захисних споруд цивільного захисту (у разі наявності), з наведенням відстані до об'єкта будівництва та розташованих поблизу об'єктів, населених пунктів, транспортних комунікацій, що потрапляють у зону ураження у разі аварії на цьому об'єкті;

3) інші креслення (плани і розрізи будинків та споруд, плани, профілі трас, принципові схеми технологічних процесів, схеми інженерних мереж і систем).

б) містобудівні умови та обмеження.

ДОДАТОК Б
(довідковий)

ФОРМА ЗАВДАННЯ НА РОЗРОБЛЕННЯ РОЗДІЛУ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ У СКЛАДІ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ОБ'ЄКТА БУДІВНИЦТВА

1. Віднесення суб'єкта господарювання, до якого (території якого) належить об'єкт будівництва, що проектується, до категорії цивільного захисту

(відповідно до Порядку віднесення суб'єктів господарювання до категорій з цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2010 № 227)

2. Віднесення міста до групи з цивільного захисту, на території якого планується розміщення об'єкта будівництва

(відповідно до Порядку віднесення міст до відповідних груп з цивільної оборони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2003 № 1695)

3. Віднесення міста та суб'єктів господарювання, розташованих у радіусі 120 км згідно з ДБН В.1.2-4, до груп та категорій з цивільного захисту

(відповідно до Порядку віднесення міст до відповідних груп з цивільної оборони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2003 № 1695 н/т та Порядку віднесення суб'єктів господарювання до категорій з цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2010 № 227 дск.)

4. Характеристика небезпечних зон, _____

(згідно з переліком, наведеним у ДБН В. 1.2-4)

у межах яких перебуває запланований до будівництва об'єкт, або траси (ділянки траси) споруд та мереж об'єкта, що проектується.

5. Відомості щодо класу (групи) захисних споруд ЦЗ, споруд подвійного призначення, коефіцієнта захисту, режимів вентиляції, призначення приміщень у мирний час, у разі наявності пропозицій у запиті, а також терміну приведення їх у готовність згідно з вимогами пункту 1.7 додатка 1 ДБН В.2.2-5

(відповідно до вимог ДБН В.2.2-5, ДБН В.1.2-4)

6. Відомості про наявні захисні споруди цивільного захисту, споруди подвійного призначення та їх характеристики на території розташованих поблизу об'єктів відповідно до ДБН В.1.2-4

---

7. Уточнені відомості про небезпечні геологічні, гідрологічні, метеорологічні природні процеси, пожежі в природних екологічних системах, які характерні для територій, спостерігаються або прогнозуються у районі площадки (траси) будівництва і вимагають реалізації превентивних заходів захисту

(землетруси, зсуви, обвали, карстові провалля, наводки, селі, підтоплення, засуха, повені, схід снігових

лавин, сильний вітер, пожежі на торфовищах згідно з ДК 019, ДСТУ 4934)

---

8. Уточнені відомості щодо наявних та запланованих до будівництва ОПН, ПНО, нетранспортних комунікацій, аварії на яких можуть призвести до утворення зон НС (в тому числі місця (території) інтенсивних бойових дій), у межах яких розміщується об'єкт, що проектується, із зазначенням характеристик уражальних чинників _____

9. Додаткові відомості щодо джерел НС на об'єкті будівництва, які рекомендується врахувати під час проектування _____

---

10. Додаткові дані, які визначені в розділі ІТЗ ЦЗ відповідної містобудівної документації, розробленої згідно з вимогами ДБН Б.1.1-5 _____

---

11. Вимоги до створення автоматизованих систем раннього виявлення загрози виникнення НС та оповіщення населення та організації оповіщення і зв'язку у НС
(відповідно до ДБН В.2.5-76)

12. Вимоги щодо світломаскування на об'єкті, що проектується _____

(СНУП 2.01.53)

---

13. Перелік нормативних документів, вимоги яких враховуються під час розроблення розділу ІТЗ ЦЗ, проектування окремих інженерних систем, технологічного устаткування, будинків і споруд _____

Додаткова інформація, яку рекомендується враховувати під час розроблення проекту будівництва:

– наявність документації щодо ідентифікації ПНО, ідентифікації ОПН, декларації безпеки об'єкта на ОПН, ПЛАС та аварій відповідно до Кодексу цивільного захисту України, постанови Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 956 «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки», Методики ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів, затвердженої наказом МНС України від 23.06.2006 №98;

– вимоги з питань пожежної безпеки згідно з ДБН В.1.1-7;

– розрахунок параметрів хвилі прориву та меж зони можливого затоплення, у тому числі катастрофічного, у нижньому б'єфі для випадків руйнування гідроспоруд напірного фронту в умовах нормального і зниженого напірних рівнів водоймища (згідно з проектною документацією на будівництво гідроспоруди, в зоні катастрофічного затоплення якої знаходиться об'єкт будівництва, ДБН В.1.2-14, ДБН В.2.4-3);

– заходи щодо проведення евакуації населення у разі загрози або виникнення НС відповідно до «Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 №841.

Представники виконавця

Представник замовника

_____
(підпис, дата)

_____
(підпис, дата)

ДОДАТОК В (довідковий)

ПЕРЕЛІК ДОДАТКОВИХ РІШЕНЬ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ НА ОБ'ЄКТАХ, ЩО НАЛЕЖАТЬ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ПРОЕКТУВАННЯ ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ З УРАХУВАННЯМ ВИМОГ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Таблиця В.1

Назва об'єктів	Додаткові проектні рішення
Об'єкти, що можуть спричинити виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та вплинути на стан захисту населення і територій	
Хімічно небезпечні об'єкти, віднесені до V категорії складності об'єктів будівництва	<p>Відомості про місця розташування пунктів управління та дублювання їх основних елементів.</p> <p>Проектні рішення щодо захисту ємностей і комунікацій від руйнування повітряною ударною хвилею.</p> <p>Заходи щодо попередження та виключення розливу НХР, спорожнення найбільш небезпечних ділянок технологічного обладнання, а також за необхідності їх нейтралізації (утилізації) або зменшення негативного впливу хімічних факторів.</p> <p>Заходи щодо максимально можливого скорочення запасів і термінів зберігання НХР, що перебувають на під'їзних шляхах підприємства, на проміжних складах і в технологічних ємностях до мінімуму, необхідного для функціонування виробництва у воєнний час, а також по переходу на безбуферну схему виробництва</p>
Ядерні установки, віднесені до V категорії складності об'єктів будівництва	<p>Оцінення можливої обстановки в оточенні ядерної установки та об'єкта, призначеного для поводження з радіоактивними відходами, іншими джерелами іонізуючого випромінення [14].</p> <p>Вимоги щодо рівня фізичного захисту ядерних установок, об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами також розроблення, створення та запровадження в дію відповідних систем фізичного захисту.</p> <p>Обґрунтування рішення щодо створення та забезпечення функціонування систем фізичного захисту ядерних установок, об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами</p>

Назва об'єктів	Необхідні додаткові проектні рішення
	<p>Відстань від АЕС до меж проектної забудови міста (селища) для працівників АЕС, а також до меж зон рекреаційних об'єктів державного та регіонального значення, територій та об'єктів природно-заповідного фонду України.</p> <p>Обґрунтування розмірів санітарно-захисної зони та зони спостереження.</p> <p>Проектні рішення щодо будівництва захисної споруди на ЗПУ, оснащеного необхідною обчислювальною технікою, засобами зв'язку, оповіщення, збору інформації про радіаційну і метеорологічну обстановку на території об'єктів, у санітарно-захисній зоні і зоні спостереження.</p> <p>Відомості про чисельність населення міста (селища) для працівників АЕС, щільності населення, що проживає в зоні радіусом 25 км навколо АЕС (включаючи будівельників та експлуатаційників АЕС) і обґрунтування можливості евакуації населення із зазначеної зони протягом 4 годин.</p> <p>Відомості про наявність доріг та їх покриття у зоні можливого радіоактивного забруднення, що забезпечують вихід до АЕС автомобільної та спеціальної техніки із трьох-чотирьох напрямків</p>
<p>Пожежовибухонебезпечні об'єкти, віднесені до IV і V категорії складності об'єктів будівництва:</p>	<p>Об'єкти видобування нафти, нафтохімії і нафтобази, склади нафтопродуктів, магістральні нафто-проводи, резервуарні парки та наливні станції нафтопродуктів, товарно-сировинні парки нафтопереробних заводів</p> <p>Відомості про максимальний обсяг транспортування нафти (нафтопродуктів, зріджених газів) або газу (газового конденсату) в одному технічному коридорі магістральних трубопроводів (у тонах умовного палива в рік).</p> <p>Відстані до сусідніх технічних коридорів магістральних трубопроводів, між перекачувальними насосними та компресорними станціями як в одному коридорі, так і в сусідніх технічних коридорах.</p> <p>Обґрунтування розташування відкритих ділянок, підземних байпасів, резервних ниток, розміщення газорозподільних станцій і джерел їх електропостачання, перекачувальних насосних і компресорних станцій.</p> <p>Відомості про наявність відсікаючих пристроїв, що спрацьовують від тиску (імпульсу) ударної хвилі, перемичок між тупиковими ділянками, кільцювання газопроводів з існуючими і тими, що будуються</p>

Продовження таблиці В.1

Назва об'єктів		Необхідні додаткові проектні рішення
	Автозаправні комплекси та автомобільні газозаправні станції та пункти (із використанням зрідженого газу)	Обґрунтування розміщення автомобільних газозаправних станцій (із використанням зрідженого газу)
	Газонаповнювальні станції та пункти, склади газу та газопродуктів	Обґрунтування розміщення газонаповнювальних станцій (із використанням зрідженого газу) і газонаповнювальних пунктів міст (селищ, сіл) та об'єктів)
	Вибухонебезпечні об'єкти зберігання, утилізації та знищення боєприпасів усіх видів, вибухових речовин, ракет і ракетного палива	Заходи, що виключають можливість передачі детонації на об'єктах зберігання вибухових матеріалів Проектні рішення щодо забезпечення надійної охорони місць зберігання вибухонебезпечних речовин
Гідротехнічні споруди, віднесені до III - V категорії складності об'єктів будівництва		Обґрунтування стійкості гідроспоруди напірного фронту у разі проходження хвилі прориву в результаті руйнування вище розташованих гідровузлів, у разі руйнування шлюзових затворів а також пропуску зазначеної хвилі через споруди з урахуванням попереднього форсованого спрацювання водоймищ (під час проектування і будівництва гідровузла в каскаді). Визначення параметрів хвилі прориву та меж зони можливого затоплення (у тому числі катастрофічного) у нижньому б'єфі для випадків руйнування гідроспоруд напірного фронту в умовах нормального і зниженого підпірних рівнів водоймища. Відомості про наявність і характеристики приладів, що забезпечують видачу сигналів про катастрофічне підвищення рівня води в нижніх б'єфах водного об'єкта у разі прориву споруд напірного фронту. Відомості про системи енергопостачання і управління шлюзами, обґрунтування можливості проводки через них судів у разі зниженого рівня водного об'єкта при форсованому спрацюванні водоймищ в особливий період

Назва об'єктів	Необхідні додаткові проектні рішення	
Об'єкти, що забезпечують стале функціонування держави в умовах надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в особливий період		
Об'єкти газопостачання, віднесені до IV - V категорії складності об'єктів будівництва:	Об'єкти видобування, зберігання (газосховища), переробки, транспортування та розподілу природного скрапленого газу, зокрема автомобільні газозаправні станції та пункти	Обґрунтування розміщення автомобільних газозаправних станцій та пунктів (із використанням зрідженого газу)
	Газонаповнювальні станції та пункти	Обґрунтування розміщення газонаповнювальних станцій (з використанням зрідженого газу) та газонаповнювальних пунктів міст (селищ, сіл) та об'єктів
Об'єкти повітряного транспорту віднесені до IV - V категорії складності об'єктів будівництв	Відомості щодо наявності, місць розміщення та характеристики аеродромів розосередження. Рішення щодо забезпечення санітарного оброблення людей, спеціального оброблення техніки та майна. Рішення щодо захисту складів паливно-мастильних матеріалів. Обґрунтування місць розміщення передавальних радіоцентрів для захисних споруд на ЗПУ аеропортів (їх захисних властивостей), об'єднаних авіаційних загонів, місцевих центрів єдиної системи управління повітряним рухом	
Об'єкти морського та річкового транспорту віднесені до до IV - V категорії складності об'єктів будівництва	Відомості про створення для портів, судноремонтних заводів і ремонтно-експлуатаційних баз річкового флоту, запасних перевантажувальних пунктів, пунктів виконання морських перевантажувальних робіт у рейдових умовах, запасних морських перевантажувальних районів а також запасних судноремонтних баз, морських пунктів переобладнання та судноремонтув умовах розосередження і на стоянках плавучих доків. Обґрунтування кількості, потужності та місць розміщення запасних перевантажувальних пунктів і запасних судноремонтних баз, розміщення стоянок	

Продовження таблиці В .1

Назва об'єктів	Необхідні додаткові проектні рішення
	<p>Рішення щодо сталого постачання берегових об'єктів електроенергією (у тому числі за рахунок передачі електроенергії на берег від судових електростанцій), водою, паливно-мастильними та іншими матеріалами, запасними частинами.</p> <p>Рішення щодо захисту об'єктів морського транспорту від впливу штормових хвиль, а об'єктів річкового транспорту – від впливу хвилі прориву при руйнуванні напірного фронту гідровузлів з урахуванням можливого форсованого спрацювання водоймищ.</p> <p>Обґрунтування відстані від причалів для навантаження (вивантаження) небезпечних вантажів (вибухових речовин і матеріалів, НХР тощо), залізничних колій для накопичення (відстою) вагонів (цистерн), акваторій для судів з такими вантажами до житлових, виробничих і складських будинків, а також до інших причалів, місць стоянки судів з іншими вантажами та місць складування пожежо- та вибухонебезпечних вантажів.</p> <p>Відомості щодо обладнання берегових об'єктів, де зберігаються небезпечні вантажі, системами улаштування водяних завіс і подачі води (дегазатора) у разі розливу НХР, а також локальної системи оповіщення про аварію з НХР.</p> <p>Рішення щодо забезпечення на перевалочних та бункерних нафтобазах можливості безпричального зливання рідкого палива на судна із залізничних цистерн, а також використання танкерів як плавучих бункерних нафтобаз</p>
Сільськогосподарські об'єкти, підприємства з перероблення та зберігання продукції агропромислового виробництва	
Сільськогосподарські об'єкти, підприємства з перероблення та зберігання продукції агропромислового виробництва	<p>Рішення щодо захисту сільськогосподарських тварин і продукції агропромислового виробництва від радіоактивних речовин, НХР і бактеріологічних засобів.</p> <p>Обґрунтування можливості переходу на режим захисту тварин протягом однієї доби.</p> <p>Відомості про наявність і характеристики автономних джерел електропостачання на тваринницьких комплексах і фермах, а також птахофабрик</p>

Назва об'єктів	Необхідні додаткові проектні рішення
Об'єкти побутового, спортивного фізкультурно-оздоровчого призначення для санітарного оброблення людей, спеціального оброблення одягу, засобів індивідуального захисту, техніки та обладнання	
Об'єкти побутового, спортивного фізкультурно-оздоровчого призначення для санітарного оброблення людей, спеціального оброблення одягу, засобів індивідуального захисту, техніки та обладнання	<p>Включають рішення щодо пристосування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – лазень, санітарно-побутових приміщень промислових підприємств, спортивних комплексів, спортивних залів шкіл тощо для використання як санітарно-обмивочних пунктів для санітарного оброблення людей; – пралень та підприємств хімічного чищення – для спеціального оброблення одягу, взуття, засобів індивідуального захисту, як станцій знешкодження та спеціального оброблення; – приміщень постів миття і прибирання автотранспорту в автотранспортних та інших підприємствах, на базах централізованого технічного обслуговування на станціях технічного обслуговування для спеціального оброблення техніки й обладнання. <p>Примітка. Обґрунтування рішень щодо пристосування зазначених вище об'єктів для санітарного оброблення людей, спеціального оброблення одягу, засобів індивідуального захисту, техніки та обладнання виконують згідно з вимогами ДСТУ-Н Б ХХХ</p>

ДОДАТОК Г
(довідковий)
БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 Кодекс цивільного захисту України
- 2 Господарський кодекс України
- 3 Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»
- 4 Закон України «Про оборону України»
- 5 Перелік об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 6
6. Методичні рекомендації щодо розроблення планів цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період, затверджені наказом МНС України від 16.07.2009 № 494
7. Порядок проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.10.2013 № 841
- 8 Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 956 «Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки»
9. Методика ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів, затверджена наказом МНС України від 23.02.2006 № 98, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 20.03.2006 за № 286/12160
10. Порядок віднесення міст до відповідних груп з цивільної оборони, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29.10.2003 № 1695
11. Порядок віднесення суб'єктів господарювання до категорій з цивільного захисту, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 227
12. Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях. затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.1999 № 192

13. План заходів з реалізації Концепції боротьби з тероризмом, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.07.2013 № 547

14. Закон України «Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних матеріалів, інших джерел іонізуючого випромінювання»

15. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»

16. Закон України «Про державну таємницю»

17. Закон України «Про науково-технічну інформацію»

18. Закон України «Про страховий фонд документації України»

19. Закон України «Про основи містобудування»

20. Закон України «Про Генеральну схему планування території України»

21. Закон України «Про землеустрій»

22. Закон України «Про архітектурну діяльність»

23. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану»

24. Закон України «Про правовий режим воєнного стану»

25. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку»

26. Порядок віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27.04.2011 № 557

27. Порядок затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 560

28. Загальні умови укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві, затвержені постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2005 №668

29. Порядок розроблення проектної документації на будівництво об'єктів, затверджений наказом Мінрегіону від 16.05.2011 № 45, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.06.2011 за № 651/19389

30. Правила техногенної безпеки у сфері цивільного захисту на підприємствах, в організаціях, установах та на небезпечних територіях, затверджені наказом МНС України від 15.08.2007 № 557, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 03.09.2007 за № 1006/14273

31. Розподіл об'єктів, що належать суб'єктам господарювання, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 №6, між ДСНС України та її територіальними органами у частині надання вихідних даних та вимог, необхідних для проектування розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту, затверджений наказом ДСНС України 22.09.2014 № 535

32. Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України, затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2005 № 54, зареєстровані в Міністерстві юстиції України 20.05.2005 за № 552/10832

33. Правила влаштування, експлуатації та технічного обслуговування систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення людей у разі їх виникнення, затверджені наказом МНС України від 15.05.2006 № 288

34. ДБН Б.1.1-4-2009 Склад, зміст, порядок розроблення, погодження та затвердження містобудівного обґрунтування

35. ДБН Б.1.1-15:2012 Склад і зміст генерального плану населеного пункту

36. ДБН Б.1.1-13-2012 Склад та зміст містобудівної документації на державному та регіональному рівнях

37. ДБН В.2.3-7:2010 Споруди транспорту. Метрополітени

38. ДБН В.2.2-9-2009 Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди.
Основні положення

39. ДК 019:2010 Національний класифікатор України. класифікатор надзвичайних ситуацій

40. ДСТУ Б А.2.4-20:2008 Система проектної документації для будівництва. Правила обліку та зберігання оригіналів проектної документації

41. ДСТУ Б Д.1.1-7:2013 Правила визначення вартості проектно-вишукувальних робіт та експертизи проектної документації на будівництво

42. ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 Будівельна кліматологія

43. Типові вимоги по проектуванню та обладнанню запасних пунктів управління, затверджені наказом Держбуду 25.07.2005 № 10 т

44. Методичні рекомендації щодо розроблення розділу «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони)» у складі проектної документації об'єктів, затверджені наказом МНС України від 10.02.2012 № 485

45. Методика прогнозування наслідків виліву (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і на транспорті, затверджена наказом МНС України від 27.03.2001 №73/82/64/122, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 10.04.2001 за № 326/5517

46. СНиП 2.05.06-85 Магистральные трубопроводы (Магістральні трубопроводи)

47. СН 148-1976 Инструкция по проектированию приспособления и использования метрополитенов для защиты и перевозки населения в военное время (Інструкція з проектування пристосування та використання метрополітенів для захисту і перевезення населення в воєнний час).

Код УКНД 91.020; 13.200

Ключові слова: вихідні дані; захисна споруда цивільного захисту; інженерно-технічні заходи цивільного захисту; проектна документація; проектні рішення

Начальник УкрНДІ ЦЗ

В. Кропивницький

Науковий керівник
начальник відділу заходів захисту
науково-дослідного центру заходів
цивільного захисту

В. Могильниченко

Відповідальний виконавець
науковий співробітник відділу
заходів захисту науково-
дослідного центру заходів
цивільного захисту

Н. Корепанова